

UENIGHED OM, HVAD LIGELØN VIL SIGE

*Arbejdere og arbejdsgivere uenige om definitionen af ligeløn —
Arbejderkrav om faste mindstelønsatser for alle og samme
akkord-grundlag for mænd og kvinder*

Arbejderne og arbejdsgiverne har ikke kunnet blive enige om, hvad der forstås ved ligeløn for mænd og kvinder.

Ligelønskravet var fremme ved den sidste overenskomstssituation, og forligsmanden bestemte i mæglingforslaget, at arbejdsmarkedets to parter skulle nedsætte et udvalg om spørgsmålet. Dette udvalg fik til opgave at gennemdrøfte og belyse ligelønskravet. Desuden skulle det fremkomme med forslag til en rammeaftale om ligeløn, og endelig skulle udvalget give de fornødne oplysninger til bedømmelse af ønsket om, at der over en 5-årig periode gennemføres samme dyrtidstillæg for mænd og kvinder.

Udvalget har nu afsluttet sit arbejde, uden at det har kunnet nå til enighed.

Der er for det første uenighed om, hvad der ligger i selve begrebet ligeløn.

I Den internationale Arbejdsorganisation (ILO)s ligelønskonvention tales der om ligeløn til mænd og kvinder for arbejde af samme værdi.

Rom-traktaten taler om ligeløn for samme arbejde og svenskerne har siden 1950 anvendt definitionen »likværdig arbetsinsats« — det defineres som ligeløn for arbejde af samme værdi for arbejdsgiveren.

Der er betydelig forskel på indholdet af de tre definitioner. Rom-traktaten synes således efter sin ordlyd kun at gælde, hvor mænd og kvinder udfører nøjagtig samme arbejdsoperationer, mens ILO-konventionen forudsætter aflønning efter en objektiv vurdering og den svenske definition forudsætter en eller anden form for arbejdsvurdering.

Hvis Danmark bliver medlem af Fællesmarkedet, skal vi også opfylde Rom-traktatens ligelønsbestemmelse.

Arbejdersiden i udvalget har fortolket Rom-traktatens bestemmelse sådan, at man ikke snævert tænker på helt de samme arbejdsoperationer, men på arbejde inden for samme industri, f.eks. ved bearbejdning eller fremstilling af dele til samme færdigprodukt.

Arbejdsgiverne er ikke enige i denne fortolkning - deres principielle fortolkning er, at produktionskostningerne ved at beskæftige kvinder ikke må overstige omkostningerne ved at beskæftige mænd ved de samme operationer.

I den betænkning, der nu foreligger færdig, formulerer arbejderne deres ligelønskrav sådan:

1) Der fastsættes minimums- eller mindstebetaling eller normallønsatser for alle industrier eller erhverv, der beskæftiger mænd og kvinder, uanset hvorledes arbejderne er organiseret, hvilket vil betyde, at man fastsætter sådanne mindstelønssatser for faglærte og ufaglærte inden for samme industri uanset køn.

2) Der fastsættes samme akkordgrundlag, dvs. samme udgangspunkt for akkordernes fastsættelse, hvad enten det drejer sig om mænd eller kvinder.

Fra arbejdersiden er der desuden rejst krav om, at forskellen i dyrtidstillægget skal fjernes. For tiden er forskellen de fleste steder 48 øre pr. time.

På grund af uenigheden om ligelønsbegrebet, har parterne ikke i udvalgsarbejdet kunnet opstille nogen rammeaftale.

B. H.